

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 368/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave sp. zn. 2S/16/2025 z 25. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením správneho súdu o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu súdu o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Sťažovateľ podal 2. apríla 2025 na správnom súde správnu žalobu opomenutého účastníka konania. Dôvodom bolo, že rozhodnutie Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava z 8. januára 2025 o odvolaní manželky sťažovateľa (občiansky Afganistanu) bolo doručené len jej, napriek tomu, že sťažovateľ sa domáhal priznania účastníka konania. Zároveň nebolo prihladené na argumenty sťažovateľa v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní jeho manželky proti rozhodnutiu prvostupňového orgánu o zastavení konania o udelenie prechodného pobytu.

3. Správny súd výzvou zo 17. septembra 2025 vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatil súdny poplatok 50 eur za podanú žalobu. Zároveň ho poučil, že v prípade, ak súdny poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, správny súd konanie zastaví. Výzva spolu s platobným predpisom bola právnomu zástupcovi sťažovateľa doručená 19. októbra 2025.

4. Sťažovateľ uhradil súdny poplatok 19. októbra 2025 bankovým prevodom s identifikáciou platby uvedením mena „[REDAKOVANÉ]“. Uvedená platba bola 28. októbra 2025 sťažovateľovi vrátená. Uznesením vyššieho súdneho úradníka z 31. októbra 2025 správny súd konanie zastavil, pretože súdny poplatok nebol zaplatený.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej uviedol, že súdny poplatok zaplatil 19. októbra 2025 bankovým prevodom. Platba obsahovala identifikačné údaje umožňujúce jej priradenie ku konaniu, a to uvedením mena žalobcu v poznámke k platbe. To jednoznačne umožňovalo jej identifikáciu. Správny súd vydal uznesenie o zastavení konania len dva dni po vrátení platby, čím znemožnil zjednať nápravu nedostatku identifikácie platby.

6. Napadnutým uznesením z 25. novembra 2025 správny súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. V odôvodnení uviedol, že v platobnom predpise na úhradu sa nachádza výslovné upozornenie, že v prípade nesprávneho variabilného symbolu alebo v prípade expirovaného platobného predpisu bude platba vrátená. To sa stalo aj v predmetnej veci, keď sa platba súdneho poplatku do dispozície správneho súdu nedostala a súd neeviduje zaplatený súdny poplatok v predmetnej právnej veci, hoc aj s nesprávnymi údajmi. Súdny poplatok bol žalobcovi vrátený 28. októbra 2025 z banky, nie od správneho súdu. Zamestnanci súdu nemali a nemajú možnosť dozvedieť sa o tom, že žalobca vykonal platbu súdneho poplatku, ak ju dostatočne neoznačí požadovanými identifikačnými údajmi. Právny zástupca mal možnosť uhradiť súdny poplatok v určenej lehote, keďže táto uplynula až 29. októbra 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti trvá na tom, že súdny poplatok zaplatil včas bankovým prevodom 19. októbra 2025. K platbe uviedol meno a priezvisko, čím bolo možné jednoznačné priradenie platby k súdnemu konaniu. Napriek tomu bola platba 28. októbra 2025 vrátená zrejme preto, že ju súd nevedel identifikovať. Správny súd o jeho sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zastavení konania nerozhodol ústavne konformným spôsobom. Súd zvolil čisto formalistický prístup, keď nepreskúmal všetky dostupné informácie o platbe súdneho poplatku. Ústavný súd opakovane vo svojich nálezochoch v tejto právnej otázke zdôrazňuje, že posudzovanie úhrady súdneho poplatku nesmie byť postavené na striktnom formalizme, ale má vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, a to najmä tak, aby bola účastníkom konania zabezpečená účinná a reálna súdna ochrana. Sťažovateľ je toho názoru, že nepresnosť spočívajúca v chybnom uvedení mena „[REDAKOVANÉ]“ namiesto správneho „[REDAKOVANÉ]“ v poznámke k prevodu nemohla viesť k nemožnosti identifikácie platby, keďže ostatné identifikačné znaky (meno) jednoznačne preukazoval úmysel sťažovateľa splniť si poplatkovú povinnosť riadne a včas. Uzatvára, že z dôvodu administratívneho pochybenia súdu pri kontrole platieb bolo konanie zastavené, v dôsledku čoho mu bolo odňaté právo na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení ním označených práv uznesením správneho súdu, ktorý zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu, ktorým súd zastavil konanie o správnej žalobe z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku v súdom určenej lehote.

9. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov vyjadrené v napadnutom rozhodnutí sú dostatočne odôvodnené. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07).

10. Zároveň ústavný súd považuje za potrebné rovnako pripomenúť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, čím by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (napr. I. ÚS 498/2020).

11. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku je poplatníkovi zasielaná v prípade nezaplatenia súdneho poplatku splatného podaním návrhu (žaloby), pričom následkom nezaplatenia súdneho poplatku je zastavenie konania. Účelom výzvy nie je uloženie samotnej povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie (III. ÚS 196/2018). Ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví [§ 10 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)].

12. Podľa § 9 ods. 9 druhej vety zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. novembra 2025 platbu poplatku je poplatník povinný označiť identifikačnými údajmi, ktorými sú najmä číslo účtu, variabilný symbol, ak mu orgány uvedené v § 3 tieto údaje oznámia.

13. Sťažovateľ tvrdí, že súdny poplatok za správnu žalobu zaplatil. V ústavnej sťažnosti nenamieta, že ho správny súd vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku jasne neupovedomil o tom, akými identifikačnými údajmi má platbu realizovať. Napriek tomu svoju platbu identifikoval iba uvedením mena a nesprávne uvedeného priezviska, a teda porušil svoju povinnosť podľa uvedeného § 9 ods. 9 druhej vety zákona o súdnych poplatkoch.

14. V zmysle 9 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. novembra 2025 sa platba súdneho poplatku realizovala na účet prevádzkovateľa systému (pošty), ktorý ju v dôsledku nejasej identifikácie zo strany sťažovateľa automaticky vrátil sťažovateľovi. Platba súdneho poplatku sa nedostala do dispozície súdu. Správny súd tak nemal do konca lehoty na zaplatenie súdneho poplatku (29. októbra 2025) žiadnu informáciu o zaplatení súdneho poplatku. Za takýchto okolností je tvrdenie sťažovateľa, že súdny poplatok riadne zaplatil, jeho subjektívnym tvrdením, ktoré však nezodpovedá skutkovému stavu. Sťažovateľ ako poplatník nedodrжал

povinnosť označiť platbu identifikačnými údajmi vyžadovanými v zmysle § 9 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch (chýbajúci variabilný symbol) a ani neuviedol ďalší identifikačný údaj umožňujúci jasnú identifikáciu platby (napr. spisovú značku konania). Právnym následkom nedodržania tejto zákonnej povinnosti je zastavenie konania uznesením vyššieho súdneho úradníka, ktoré ako správne vyhodnotil správny súd v napadnutom uznesení.

15. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že domáhať sa základných práv podľa čl. 46 ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Pokiaľ sťažovateľ nesplnil zákonnú povinnosť riadne identifikovať platbu súdneho poplatku a súd nenadobudol vedomosť o zaplatení, zastavenie konania nemá za následok obmedzenie prístupu k súdnej ochrane.

16. Vo vzťahu k nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 545/2022 z 10. mája 2023, na ktorý poukazuje sťažovateľ, je potrebné uviesť, že išlo o vrátenie súdneho poplatku bankou, pričom konajúci súd mal od platiteľa avízo o platbe. Platba súdneho poplatku bola bankou vrátená „vo vlastnej réžii“ a súd takto nemal možnosť využiť vedomosti nadobudnuté z prípisu (avíza) o úhrade. Sťažovateľ však správne súdu neposkytol žiaden ďalší údaj či avízo o platbe, ktoré by umožnilo súdu bez ohľadu na vrátenie platby získať vedomosť o tom, že súdny poplatok zaplatil. Skutková situácia je v posudzovanej veci iná, a preto závery zmieneného nálezú ústavného súdu na ňu nie sú aplikovateľné.

17. Sumarizujúc dosiaľ uvedené, ústavný súd konštatuje, že správny súd napadnutým uznesením nemohol zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože toto rozhodnutie predstavovalo zákonný následok nezaplatenia súdneho poplatku za podanú správnu žalobu. Z rovnakého dôvodu nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 2 ústavy. Preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

18. V závere považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že sťažovateľovi nič nebráni žalobu podať opäť. Zastavenie konania v prejednávanej veci nevytvára prekážku rozhodnutej veci (*rei iudicatae*), pretože dôvodom zastavenia konania bola odstrániteľná prekážka (nezaplatenie súdneho poplatku). Jej následné odpadnutie v podobe riadne zaplateného súdneho poplatku nebráni novému konaniu. Zároveň je zachovaná lehota v zmysle § 179 ods. 1 Správneho súdneho poplatku, pretože od rozhodnutia Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, ktorého doručenia sa sťažovateľ žalobou domáhal, ešte neuplynuli tri roky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu